

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δέκατο τμήμα)

της 9ης Μαρτίου 2023*

«Προδικαστική παραπομπή – Τελωνειακή ένωση – Κοινό δασμολόγιο – Δασμολογική κατάταξη – Συνδυασμένη Ονοματολογία – Διάκριση 9401 90 80 – Μέρη καθισμάτων για αυτοκίνητα οχήματα – Δίχτυ για την κατασκευή των τσεπών στην πλάτη των καθισμάτων – Προστατευτικό για το εσωτερικό των καθισμάτων»

Στην υπόθεση C-725/21,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Vrhovno sodišč (Ανώτατο Δικαστήριο, Σλοβενία) με απόφαση της 10ης Νοεμβρίου 2021, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 30 Νοεμβρίου 2021, στο πλαίσιο της δίκης

SOMEO S.A., πρώην PEARL STREAM S.A.,

κατά

Republika Slovenija

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δέκατο τμήμα),

συγκείμενο από τους Δ. Γρατσία, πρόεδρο τμήματος, I. Jarukaitis και Z. Csehi (εισηγητή), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: A. Ράντος

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η Σλοβενική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την N. Pintar Gosenca,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τις U. Babonič, A. Kraner και M. Salyková,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η σλοβενική.

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά, κατ' ουσίαν, την ερμηνεία της δασμολογικής κλάσεως 9401 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας (στο εξής: ΣΟ) που περιλαμβάνεται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΟΚ) 2658/87 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1987, για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το κοινό δασμολόγιο (ΕΕ 1987, L 256, σ. 1), όπως ίσχυε μετά την έκδοση του κανονισμού (ΕΕ) 1101/2014 της Επιτροπής, της 16ης Οκτωβρίου 2014 (ΕΕ 2014, L 312, σ. 1), του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/1754 της Επιτροπής, της 6ης Οκτωβρίου 2015 (ΕΕ 2015, L 285, σ. 1), και του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2016/1821 της Επιτροπής, της 6ης Οκτωβρίου 2016 (ΕΕ 2016, L 294, σ. 1).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της SOMEO S.A. και της Republika Slovenija, εκπροσωπούμενης από το Ministrstvo za finance (Υπουργείο Οικονομικών, Σλοβενία), σχετικά με τη δασμολογική κατάταξη στη διάκριση 9401 90 80 της ΣΟ εμπορευμάτων εισαχθέντων από την εν λόγω εταιρία στη Σλοβενία και δηλωθέντων ως μέρη καθισμάτων για αυτοκίνητα.

Το νομικό πλαίσιο

Το ΕΣ

- 3 Το εναρμονισμένο σύστημα περιγραφής και κωδικοποίησης των εμπορευμάτων (στο εξής: ΕΣ) θεσπίστηκε με τη Διεθνή Σύμβαση για το εναρμονισμένο σύστημα περιγραφής και κωδικοποίησης των εμπορευμάτων, η οποία συνήφθη στις Βρυξέλλες στις 14 Ιουνίου 1983 στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Τελωνείων (ΠΟΤ) και ενεκρίθη, μαζί με το τροποποιητικό της πρωτόκολλο της 24ης Ιουνίου 1986, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, με την απόφαση 87/369/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 7ης Απριλίου 1987 (ΕΕ 1987, L 198, σ. 1). Οι επεξηγηματικές σημειώσεις του ΕΣ καταρτίζονται από τον ΠΟΤ, σύμφωνα με τις διατάξεις της συγκεκριμένης Σύμβασης.
- 4 Δυνάμει του άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχείο α', σημείο 2, της Σύμβασης, κάθε συμβαλλόμενο μέρος αναλαμβάνει την υποχρέωση να εφαρμόζει τους γενικούς κανόνες για την ερμηνεία του ΕΣ καθώς και όλες τις σημειώσεις των τμημάτων, των κεφαλαίων και των διακρίσεων και να μη μεταβάλλει το πεδίο εφαρμογής των τμημάτων, των κεφαλαίων, των κλάσεων και των διακρίσεων του ΕΣ.
- 5 Οι επεξηγηματικές σημειώσεις του ΕΣ, όπως ίσχυαν το 2012, διελάμβαναν, όσον αφορά το κεφάλαιο 94 αυτού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Έπιπλα, έπιπλα ιατροχειρουργικά. Είδη κλινοστρωμνής και παρόμοια. Συσκευές φωτισμού που δεν κατονομάζονται ή δεν περιλαμβάνονται αλλού. Λάμπες-ρεκλάμες, φωτεινά σήματα, φωτεινές ενδεικτικές πινακίδες και παρόμοια είδη. Προκατασκευασμένα κτίρια», τα ακόλουθα:

«1. Το παρόν κεφάλαιο δεν περιλαμβάνει:

[...]

3. Α) Δεν θεωρούνται ως μέρη των ειδών που αναφέρονται στις κλάσεις 94.01 μέχρι 94.03, όταν παρουσιάζονται ξεχωριστά, οι πλάκες από γυαλί (στις οποίες περιλαμβάνονται και οι καθρέπτες), από μάρμαρο, πέτρα ή από κάθε άλλη από τις ύλες που αναφέρονται στα κεφάλαια 68 ή 69, έστω και αν είναι κομμένες σε κατάλληλα σχήματα, αλλά δεν είναι συνδυασμένες με άλλα στοιχεία·

[...]

ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ

Το παρόν κεφάλαιο περιλαμβάνει, με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων που περιέχονται στις επεξηγηματικές σημειώσεις του παρόντος κεφαλαίου:

1) Το σύνολο των επίπλων, καθώς και τα μέρη τους (κλάσεις 94.01 έως 94.03).

[...]

ΜΕΡΗ

Το παρόν κεφάλαιο καλύπτει μόνον τα μέρη των προϊόντων των κλάσεων 94.01 έως 94.03 και 94.05. Θεωρούνται ως τέτοια τα είδη, έστω και ημιτελή, τα οποία, λόγω της μορφής τους ή άλλων χαρακτηριστικών, αναγνωρίζονται ότι έχουν σχεδιαστεί αποκλειστικά ή κυρίως για ορισμένο είδος των συγκεκριμένων κλάσεων και τα οποία δεν περιλαμβάνονται ειδικότερα αλλού.

[...]»

6 Όσον αφορά την κλάση 9401, η οποία φέρει τον τίτλο «Καθίσματα (με εξαίρεση εκείνα της κλάσης 9402), έστω και αν μετατρέπονται σε κρεβάτια, και τα μέρη τους», οι οικείες επεξηγηματικές σημειώσεις διευκρίνιζαν, σχετικά με την έννοια των «μερών» κατά την εν λόγω κλάση, τα ακόλουθα:

«Η παρούσα κλάση περιλαμβάνει επίσης τα μέρη που μπορούν να αναγνωριστούν ως μέρη καθισμάτων και, ιδίως, τις πλάτες, τις έδρες και τους βραχίονες, ακόμη και από άχυρο, καλάμι, με ταπετσαρία ή με ελατήρια, καθώς και τα συστήματα σπειροειδών ελατηρίων που προορίζονται για το παραγέμισμα των εν λόγω καθισμάτων.

[...]»

7 Όσον αφορά τη συγκεκριμένη έννοια, οι επεξηγηματικές σημειώσεις του ΕΣ, όπως ίσχυαν το 2017, όριζαν ότι η έννοια αυτή καλύπτει, επιπλέον, «τα καλύμματα που προορίζονται να στερεωθούν κατά μόνιμο τρόπο στα καθίσματα ή στις πλάτες καθισμάτων».

Η ΣΟ

8 Όπως προκύπτει από το άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού 2658/87, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 254/2000 του Συμβουλίου, της 31ης Ιανουαρίου 2000 (ΕΕ 2000, L 28, σ. 16) (στο εξής: κανονισμός 2658/87), η ΣΟ, η οποία καταρτίστηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, διέπει τη δασμολογική κατάταξη των εμπορευμάτων που εισάγονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Κατά το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 2658/87, η ΣΟ επαναλαμβάνει τις κλάσεις και τις εξαψήφιες διακρίσεις του ΕΣ, ενώ οι δικές της υποδιαιρέσεις σχηματίζονται μόνο με το έβδομο και το όγδοο ψηφίο.

- 9 Δυνάμει του άρθρου 12, παράγραφος 1, του κανονισμού 2658/87, η Επιτροπή θεσπίζει κάθε χρόνο κανονισμό που περιλαμβάνει το πλήρες κείμενο της ΣΟ και των δασμών, σύμφωνα με το άρθρο 1, όπως αυτό προκύπτει από τα μέτρα που θεσπίζονται από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή από την Επιτροπή. Ο οικείος κανονισμός δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* το αργότερο στις 31 Οκτωβρίου και εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου του επόμενου έτους.
- 10 Οι εκτελεστικοί κανονισμοί 1101/2014, 2015/1754 και 2016/1821 εκδόθηκαν βάσει της διάταξης αυτής. Καθένας από τους εν λόγω εκτελεστικούς κανονισμούς τροποποίησε τη ΣΟ από την 1η Ιανουαρίου 2015, την 1η Ιανουαρίου 2016 και την 1η Ιανουαρίου 2017, αντιστοίχως. Πλην όμως, το γράμμα των κρίσιμων για την υπόθεση της κύριας δίκης διατάξεων της ΣΟ παρέμεινε αμετάβλητο.
- 11 Κατά τους γενικούς κανόνες για την ερμηνεία της ΣΟ, οι οποίοι περιλαμβάνονται στο παράρτημα I, πρώτο μέρος, τίτλος I, τμήμα A, όπως ίσχυσαν κατόπιν καθενός από τους προαναφερθέντες εκτελεστικούς κανονισμούς:

«Η κατάταξη των εμπορευμάτων στη [ΣΟ] πραγματοποιείται σύμφωνα με τις παρακάτω αρχές:

1. Το κείμενο των τίτλων των τμημάτων, των κεφαλαίων ή των υποκεφαλαίων θεωρείται ότι έχει μόνον ενδεικτική αξία, δεδομένου ότι η κατάταξη καθορίζεται νόμιμα σύμφωνα με το κείμενο των κλάσεων και των σημειώσεων των τμημάτων ή των κεφαλαίων και σύμφωνα με τους παρακάτω κανόνες, εφόσον αυτοί δεν είναι αντίθετοι προς το κείμενο των εν λόγω κλάσεων και σημειώσεων.

[...]

3. Όταν εμπορεύματα πρέπει, εκ πρώτης όψεως, να καταταγούν σε δύο ή περισσότερες κλάσεις, σε εφαρμογή του κανόνα 2 β), ή σε κάθε άλλη περίπτωση, η κατάταξη γίνεται σύμφωνα με τα παρακάτω:
 - α) Η περισσότερο εξειδικευμένη κλάση πρέπει να έχει προτεραιότητα έναντι των κλάσεων με γενικότερο περιεχόμενο. Εντούτοις, όταν δύο ή περισσότερες κλάσεις καλύπτουν καθεμία ένα μόνο τμήμα των υλών που αποτελούν ένα αναμειγμένο προϊόν ή ένα σύνθετο είδος ή ένα μόνο τμήμα των ειδών, στην περίπτωση εμπορευμάτων που παρουσιάζονται σε σύνολα συσκευασμένα για τη λιανική πώληση, αυτές οι κλάσεις πρέπει να θεωρούνται, σε σχέση με αυτό το προϊόν ή αυτό το είδος, ως εξίσου εξειδικευμένες, έστω και αν μία από αυτές δίνει μια περισσότερο ακριβή ή περισσότερο πλήρη περιγραφή.
 - β) Τα αναμειγμένα προϊόντα, τα τεχνουργήματα και τα είδη που αποτελούνται από διάφορες ύλες ή προκύπτουν από τη συναρμολόγηση διαφόρων αντικειμένων, καθώς και τα εμπορεύματα που παρουσιάζονται σε σύνολα συσκευασμένα για τη λιανική πώληση, στα οποία η κατάταξη δεν μπορεί να γίνει με εφαρμογή του κανόνα 3 α), κατατάσσονται σύμφωνα με την ύλη ή το είδος που δίνει σ' αυτά τον ουσιώδη τους χαρακτήρα, όταν είναι δυνατός αυτός ο καθορισμός.
 - γ) Στις περιπτώσεις που η κατάταξη του εμπορεύματος δεν μπορεί να γίνει σύμφωνα με τον κανόνα 3 α) ή 3 β), τότε αυτό κατατάσσεται στην τελευταία κατά σειρά αριθμησης κλάση μεταξύ των κλάσεων που μπορούν έγκυρα να ληφθούν υπόψη.

[...]»

- 12 Το δεύτερο μέρος του παραρτήματος I, το οποίο φέρει τον τίτλο «Πίνακας δασμών», περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, το τμήμα VII, το οποίο φέρει τον τίτλο «Πλαστικές ύλες και τεχνουργήματα από αυτές τις ύλες. Καουτσούκ και τεχνουργήματα από καουτσούκ». Το τμήμα VII περιέχει το κεφάλαιο 39, το οποίο φέρει τον τίτλο «Πλαστικές ύλες και τεχνουργήματα από αυτές τις ύλες». Στη σημείωση 2, στοιχείο κγ', του κεφαλαίου αυτού, διευκρινίζεται ότι το συγκεκριμένο κεφάλαιο δεν περιλαμβάνει «τα είδη του κεφαλαίου 94 (π.χ. έπιπλα, συσκευές φωτισμού, φωτεινές επιγραφές, προκατασκευασμένες κατασκευές)».
- 13 Στο δεύτερο μέρος του παραρτήματος I υπάρχει επίσης το τμήμα XI, το οποίο φέρει τον τίτλο «Υφαντικές ύλες και τεχνουργήματα από αυτές τις ύλες». Κατά τη σημείωση 1, στοιχείο ιη', του τμήματος XI, το συγκεκριμένο τμήμα δεν περιλαμβάνει «τα είδη του κεφαλαίου 94 (π.χ. έπιπλα, είδη κλινοστρωμνής, συσκευές φωτισμού)». Το εν λόγω τμήμα περιλαμβάνει περαιτέρω το κεφάλαιο 63, το οποίο φέρει τον τίτλο «Άλλα έτοιμα υφαντουργικά είδη. Συνδυασμοί. Μεταχειρισμένα ενδύματα και άλλα μεταχειρισμένα είδη και ράκη». Κατά τη σημείωση 1 του κεφαλαίου 63, το υποκεφάλαιο I αυτού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Άλλα έτοιμα υφαντουργικά είδη», περιλαμβάνει «είδη από οποιοδήποτε ύφασμα [και] εφαρμόζεται μόνο στα έτοιμα είδη».
- 14 Το προαναφερθέν δεύτερο μέρος περιλαμβάνει και το τμήμα XX, το οποίο φέρει τον τίτλο «Εμπορεύματα και προϊόντα διάφορα» και στο οποίο περιέχεται κεφάλαιο 94 που φέρει τον τίτλο «Έπιπλα, έπιπλα ιατροχειρουργικά. Είδη κλινοστρωμνής και παρόμοια. Συσκευές φωτισμού που δεν κατονομάζονται ή δεν περιλαμβάνονται αλλού. Λάμπες-ρεκλάμες, φωτεινά σήματα, φωτεινές ενδεικτικές πινακίδες και παρόμοια είδη. Προκατασκευές».
- 15 Οι σημειώσεις 1 και 3 του κεφαλαίου 94 έχουν ως εξής:

«1. Το κεφάλαιο αυτό δεν περιλαμβάνει:

[...]

- δ) τα μέρη και υλικά γενικής χρήσης, σύμφωνα με την έννοια της σημείωσης 2 του τμήματος XV, από κοινά μέταλλα (τμήμα XV), τα παρόμοια είδη από πλαστικές ύλες (κεφάλαιο 39) και τα χρηματοκιβώτια της κλάσης 8303·

[...]

3. Α) Δεν θεωρούνται ως μέρη των ειδών που αναφέρονται στις κλάσεις 9401 μέχρι 9403, όταν παρουσιάζονται ξεχωριστά, οι πλάκες από γυαλί (στις οποίες περιλαμβάνονται και οι καθρέπτες), από μάρμαρο, πέτρα, ή από κάθε άλλη από τις ύλες που αναφέρονται στα κεφάλαια 68 ή 69, έστω και αν είναι κομμένες σε κατάλληλα σχήματα, αλλά δεν είναι συνδυασμένες με άλλα στοιχεία·
- Β) Τα είδη της κλάσης 9404, όταν παρουσιάζονται ξεχωριστά, εξακολουθούν να κατατάσσονται στην κλάση αυτή έστω και αν αποτελούν μέρη επίπλων των κλάσεων 9401 μέχρι 9403.»

- 16 Το εν λόγω κεφάλαιο 94 περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την κλάση 9401, η οποία έχει ως εξής:

«Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή εμπορευμάτων	Συμβατικοί δασμοί (%)	Συμπληρωματική μονάδα
1	2	3	4
9401	Καθίσματα (με εξαίρεση εκείνα της κλάσης 9402), έστω και αν μετατρέπονται σε κρεβάτια, και τα μέρη τους:		
[...]	[...]	[...]	
9401 90	– Μέρη		
9401 90 10	– – Για καθίσματα των τύπων που χρησιμοποιούνται για οχήματα αέρος	1,7	—
	– – Άλλα:		
9401 90 30	– – – Από ξύλο	2,7	—
9401 90 80	– – – Άλλα	2,7	—»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

- 17 Μεταξύ των μηνών Αυγούστου 2015 και Ιουνίου 2017, η αναιρεσείουσα της κύριας δίκης δήλωσε, υπό τη διάκριση 9401 90 80 της ΣΟ, τα εμπορεύματα «δίχτυ για την κατασκευή τσεπών στην πλάτη των καθισμάτων – Bend and net» (στο εξής: δίχτυ για την κατασκευή τσεπών) και «προστατευτικό καθίσματος – Skirt assy» (στο εξής: προστατευτικό καθίσματος), τα οποία χαρακτηρίζονταν ως μέρη καθισμάτων για αυτοκίνητα οχήματα, προκειμένου να τεθούν σε ελεύθερη κυκλοφορία.
- 18 Κατόπιν εκ των υστέρων ελέγχου των επίμαχων διασαφήσεων, η πρωτοβάθμια φορολογική αρχή έκρινε ότι τα εμπορεύματα αυτά δεν έπρεπε να καταταγούν στη διάκριση 9401 90 80 της ΣΟ και, με απόφαση της 13ης Ιουλίου 2018, υποχρέωσε την αναιρεσείουσα της κύριας δίκης να καταβάλει ποσό 298 810,52 ευρώ ως τελωνειακούς δασμούς επί των εν λόγω εμπορευμάτων, πλέον τόκων υπερημερίας. Κατά την εν λόγω αρχή, το προϊόν «δίχτυ για την κατασκευή τσεπών» έπρεπε να καταταγεί στη διάκριση 6307 90 10 της ΣΟ, η οποία αφορά τα άλλα πλεκτά είδη, και το προϊόν «προστατευτικό καθίσματος» έπρεπε να καταταγεί στη διάκριση 3926 90 97 της ΣΟ, η οποία αφορά τα άλλα τεχνουργήματα από πλαστικές ύλες, δεδομένου ότι τα προϊόντα αυτά δεν μπορούσαν να θεωρηθούν ως μέρη καθισμάτων για αυτοκίνητα οχήματα και έπρεπε να χαρακτηριστούν ως εξαρτήματα.
- 19 Το υπουργείο Οικονομικών, υπό την ιδιότητα της δευτεροβάθμιας φορολογικής αρχής, απέρριψε ως αβάσιμη τη διοικητική προσφυγή της αναιρεσείουσας της κύριας δίκης κατά της αποφάσεως αυτής. Διευκρίνισε ότι τα εξαρτήματα, όπως τα επίμαχα προϊόντα, δεν εμπίπτουν στην κλάση 9401 της ΣΟ, η οποία περιλαμβάνει τα μέρη καθισμάτων. Ειδικότερα, κατά την εν λόγω αρχή, αφενός, το προστατευτικό καθίσματος δεν αποτελεί μέσο υποστήριξης χωρίς το οποίο το κάθισμα δεν μπορεί να επιτελέσει την ουσιαστική και κύρια λειτουργία του και, αφετέρου, το δίχτυ

για την κατασκευή τσεπών, το οποίο στερεώνεται στο πλαστικό προστατευτικό στην πλάτη του καθίσματος ενός οχήματος, επιτελεί μόνον την πρόσθετη λειτουργία της συγκράτησης μικρών αντικειμένων και, επομένως, αν αφαιρεθεί, το κάθισμα διατηρεί όλες τις κύριες λειτουργίες του.

- 20 Με απόφαση της 23ης Ιουνίου 2020, το Úpravný sodišče (διοικητικό πρωτοδικείο, Σλοβενία) επιβεβαίωσε τη δασμολογική κατάταξη στην οποία προέβησαν οι φορολογικές αρχές. Το δικαστήριο αυτό έκρινε, μεταξύ άλλων, ότι το γεγονός ότι ένα εμπόρευμα προορίζεται αποκλειστικά για ορισμένο μοντέλο μηχανής ή αντικειμένου δεν είναι καθοριστικό για τον χαρακτηρισμό του εμπορεύματος αυτού ως «μέρους» ή «εξαρτήματος».
- 21 Η αναιρεσείουσα της κύριας δίκης άσκησε αναίρεση κατά της τελευταίας αυτής αποφάσεως ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου. Υποστηρίζει ότι τα επίμαχα στην κύρια δίκη προϊόντα έπρεπε να καταταγούν στη διάκριση 9401 90 80 της ΣΟ, διότι ένα προστατευτικό καθίσματος δεν αποτελεί προϊόν γενικής χρήσης ή προϊόν ανάλογο προς τα τεχνουργήματα από πλαστικές ύλες που υπάγονται στη δασμολογική κλάση 39 της ΣΟ. Επιπλέον, ένα δίχτυ για την κατασκευή τσεπών δεν αποτελεί προϊόν από υφαντικές ύλες υπαγόμενο στην κλάση 63 της ΣΟ. Κατά την αναιρεσείουσα της κύριας δίκης, αμφότερα τα προϊόντα χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για καθίσματα αυτοκινήτων και, εάν δεν τοποθετηθούν στα καθίσματα, δεν έχουν αυτοτελή χρήση. Περαιτέρω, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι η μη τοποθέτηση του προστατευτικού στο κάθισμα καθιστά αδύνατη τη χρήση του καθίσματος, δεδομένου ότι δεν πρόκειται για αισθητικό ή αντικαταστατό εξάρτημα, αλλά για πρόσθετη λειτουργία του καθίσματος, ήτοι την ενίσχυση και προστασία της δομής του καθίσματος αυτής καθεαυτήν, η οποία είναι βασική από άποψη ασφάλειας. Ομοίως, το δίχτυ για την κατασκευή τσεπών δεν αποτελεί αισθητικό ή αντικαταστατό εξάρτημα, αλλά πρόκειται για πρόσθετη λειτουργία του καθίσματος, ήτοι για την υποστήριξη και προστασία.
- 22 Με διάταξη της 18ης Νοεμβρίου 2020, το αιτούν δικαστήριο δέχθηκε να εξετάσει την αναίρεση κατά της πρωτόδικης αποφάσεως.
- 23 Όσον αφορά το προϊόν «δίχτυ για την κατασκευή τσεπών», το αιτούν δικαστήριο σημειώνει ότι το προϊόν αυτό είναι ένα πλεκτό ελαστικό δίχτυ, διαστάσεων 30 x 20 εκατοστών, κατασκευασμένο από συνθετικό νήμα, μαύρου χρώματος, το οποίο φέρει πλαστικό ιμάντα ραμμένο κατά μήκος της μίας πλευράς του ώστε να στερεώνεται στην πλάτη του καθίσματος ενός αυτοκίνητου οχήματος. Όσον αφορά το προϊόν «προστατευτικό καθίσματος», το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι το προϊόν αυτό είναι κατασκευασμένο από πλαστική ύλη, καλύπτεται από τσόχα και τοποθετείται στην πλάτη του καθίσματος ενός αυτοκίνητου οχήματος και κάτω από το κάθισμα, με σκοπό την προστασία του εσωτερικού του καθίσματος.
- 24 Κατά το ίδιο δικαστήριο, η κατάταξη των επίμαχων στην κύρια δίκη προϊόντων στη ΣΟ εξαρτάται από την ερμηνεία της έννοιας των «μερών» της κλάσεως 9401 της ΣΟ και, επομένως, από την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης. Συναφώς, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν η έννοια αυτή έχει το ίδιο περιεχόμενο με εκείνο της έννοιας των «μερών» που περιέχεται σε άλλα κεφάλαια της ΣΟ και έχει ήδη αποτελέσει αντικείμενο ερμηνείας από το Δικαστήριο, όπερ σημαίνει ότι μέρος ενός καθίσματος αποτελεί μόνον το προϊόν χωρίς το οποίο το κάθισμα δεν μπορεί να επιτελέσει την ουσιώδη και κύρια λειτουργία του. Στο πλαίσιο αυτό, το αιτούν δικαστήριο φρονεί ότι από τις επεξηγηματικές σημειώσεις του ΕΣ θα μπορούσε να προκύψει ευρύτερη ερμηνεία της έννοιας των «μερών» του κεφαλαίου 94 της ΣΟ από εκείνη που προκύπτει από τη νομολογία του Δικαστηρίου.

25 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Vrhovno sodišče (Ανώτατο Δικαστήριο, Σλοβενία) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

- «1. Είναι απαραίτητο, προς τον σκοπό του χαρακτηρισμού ξεχωριστού προϊόντος ως “μέρους” καθίσματος για αυτοκίνητα οχήματα κατά την έννοια του κεφαλαίου 94 της [ΣΟ], όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς της κύριας δίκης, να μην μπορεί το κάθισμα, χωρίς το ανωτέρω προϊόν, να επιτελέσει την ουσιώδη και κύρια λειτουργία του (υπό την έννοια της δημιουργίας λειτουργικής μονάδας) ή αρκεί το ξεχωριστό μέρος, το οποίο προορίζεται αποκλειστικά για τοποθέτηση σε καθίσματα αυτοκινήτων οχημάτων, να μπορεί να αναγνωριστεί ως μέρος του καθίσματος;
2. Ασκει επιρροή η δυνατότητα αυτοτελούς ή μη αυτοτελούς γενικής χρήσης των δύο επίμαχων προϊόντων για την κατάταξη ή τη μη κατάταξη τους στη διάκριση 9401 90 80;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του πρώτου προδικαστικού ερωτήματος

- 26 Με το πρώτο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν η κλάση 9401 της ΣΟ έχει την έννοια ότι ο όρος «μέρη» καθίσματος για αυτοκίνητο όχημα καλύπτει εμπορεύματα τα οποία δεν είναι απαραίτητα προκειμένου το κάθισμα να επιτελέσει τη λειτουργία του.
- 27 Προκαταρκτικώς, υπενθυμίζεται ότι, όταν το Δικαστήριο επιλαμβάνεται αίτησης προδικαστικής αποφάσεως σε ζητήματα δασμολογικής κατάταξης, το έργο του συνίσταται στην αποσαφήνιση των κριτηρίων τα οποία θα πρέπει να εφαρμόσει το αιτούν δικαστήριο για να κατατάξει ορθώς τα οικεία προϊόντα στη ΣΟ, και όχι στο να προβεί το ίδιο στην κατάταξη αυτή. Η εν λόγω κατάταξη στηρίζεται σε εκτίμηση απόμνημη αμιγώς των πραγματικών περιστατικών, την οποία δεν μπορεί να πραγματοποιήσει το Δικαστήριο στο πλαίσιο αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως (απόφαση της 20ής Οκτωβρίου 2022, Mikrotikls, C-542/21, EU:C:2022:814, σκέψη 21 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 28 Επιβάλλεται επίσης να υπενθυμιστεί ότι, βάσει του γενικού κανόνα 1 για την ερμηνεία της ΣΟ, τα εμπορεύματα κατατάσσονται σύμφωνα με το κείμενο των κλάσεων και των σημειώσεων των τμημάτων ή των κεφαλαίων της εν λόγω ονοματολογίας. Χάριν της ασφάλειας δικαίου και προς διευκόλυνση των ελέγχων, το αποφασιστικό κριτήριο για τη δασμολογική κατάταξη των εμπορευμάτων πρέπει κατά κανόνα να αναζητείται στα αντικειμενικά τους χαρακτηριστικά και στις αντικειμενικές τους ιδιότητες, όπως προσδιορίζονται στο γράμμα της οικείας κλάσεως της ΣΟ και των αντίστοιχων σημειώσεων των τμημάτων ή των κεφαλαίων (απόφαση της 20ής Οκτωβρίου 2022, Mikrotikls, C-542/21, EU:C:2022:814, σκέψη 22 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 29 Επιπλέον, το Δικαστήριο έχει επανειλημμένως κρίνει ότι, καίτοι δεν έχουν δεσμευτική ισχύ, οι επεξηγηματικές σημειώσεις του ΕΣ και της ΣΟ αποτελούν σημαντικά βοηθήματα προς διασφάλιση της ομοιόμορφης εφαρμογής του κοινού δασμολογίου και, ως τέτοια, παρέχουν χρήσιμα στοιχεία για την ερμηνεία του (απόφαση της 20ής Οκτωβρίου 2022, Mikrotikls, C-542/21, EU:C:2022:814, σκέψη 23 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

- 30 Όσον αφορά την κλάση 9401 της ΣΟ, διαπιστώνεται ότι το γράμμα της κάνει λόγο για καθίσματα και μέρη καθισμάτων. Τα εν λόγω μέρη υπάγονται στη διάκριση 9401 90, η οποία φέρει τον τίτλο «Μέρη», και κατατάσσονται σε μία από τις τρεις επιμέρους οκταψήφιας διακρίσεις που προβλέπονται προς τούτο. Επιβάλλεται επίσης η διαπίστωση ότι τα επίμαχα στην κύρια δίκη εμπορεύματα, ήτοι το «δίχτυ για την κατασκευή τσεπών» και το «προστατευτικό καθίσματος», δεν μνημονεύονται σε καμία από τις οκταψήφιας αυτές διακρίσεις.
- 31 Η ΣΟ δεν περιέχει ορισμό της έννοιας των «μερών» κατά την κλάση 9401 της ΣΟ. Επισημαίνεται επίσης ότι η σημείωση 3,στοιχείο Α, του κεφαλαίου 94 της ΣΟ, η οποία κάνει λόγο για πλάκες από γυαλί, μάρμαρο, πέτρα ή από κάθε άλλη από τις ύλες που αναφέρονται στα κεφάλαια 68 ή 69 της ΣΟ, δηλαδή για προϊόντα διαφορετικά από τα επίμαχα στην κύρια δίκη, δεν παρέχει χρήσιμες ενδείξεις όσον αφορά την ερμηνεία της εν λόγω έννοιας. Επιπλέον, οι επεξηγηματικές σημειώσεις της ΣΟ οι οποίες είναι κρίσιμες στο πλαίσιο της διαφοράς της κύριας δίκης και οι οποίες εκδόθηκαν από την Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 9, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 2658/87 και δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 4 Μαρτίου 2015 (ΕΕ 2015, C 76, σ. 1) δεν περιέχουν καμία διευκρίνιση σχετικά με τη συγκεκριμένη έννοια.
- 32 Οι επεξηγηματικές σημειώσεις του ΕΣ, όπως ίσχυαν το 2012, ορίζουν ότι το κεφάλαιο 94 καλύπτει μόνον τα μέρη των προϊόντων τα οποία αφορούν οι κλάσεις 94.01 έως 94.03 και 94.05 και ότι θεωρούνται ως τέτοια τα είδη –έστω και ημιτελή–, τα οποία, λόγω της μορφής τους ή άλλων χαρακτηριστικών, αναγνωρίζονται ότι έχουν σχεδιαστεί αποκλειστικά ή κυρίως για ορισμένο αντικείμενο που υπάγεται στις συγκεκριμένες κλάσεις και τα οποία δεν περιλαμβάνονται ειδικότερα αλλού. Επιπλέον, από τις σημειώσεις αυτές προκύπτει ότι η κλάση 9401 καλύπτει τα μέρη που μπορούν να αναγνωριστούν ως μέρη καθισμάτων και, ιδίως, τις πλάτες, τις έδρες και τους βραχίονες, καθώς και τα συστήματα σπειροειδών ελατηρίων που προορίζονται για το παραγέμισμα των εν λόγω καθισμάτων. Οι επεξηγηματικές σημειώσεις του ΕΣ, όπως ίσχυαν το 2017, διευκρινίζουν ότι τα καλύμματα που προορίζονται να στερεωθούν κατά μόνιμο τρόπο στα καθίσματα ή στις πλάτες καθισμάτων καλύπτονται επίσης από την εν λόγω κλάση 9401 ως «μέρη» καθισμάτων.
- 33 Από τη νομολογία του Δικαστηρίου που έχει διαμορφωθεί σε σχέση με τα κεφάλαια 84 και 85 του τμήματος XVI, καθώς και με το κεφάλαιο 90 του τμήματος XVIII της ΣΟ, προκύπτει ότι η έννοια των «μερών» προϋποθέτει την ύπαρξη ενός συνόλου για τη λειτουργία του οποίου είναι απαραίτητα τα μέρη αυτά. Όπως συνάγεται από την εν λόγω νομολογία, για να μπορεί συγκεκριμένο αντικείμενο να χαρακτηριστεί ως «μέρος» κατά την έννοια των ως άνω κεφαλαίων, δεν αρκεί να αποδειχθεί ότι, χωρίς το αντικείμενο αυτό, η οικεία μηχανή ή συσκευή είναι αδύνατο να ανταποκριθεί στις ανάγκες τις οποίες προορίζεται να καλύψει. Πρέπει επιπλέον να αποδειχθεί ότι η μηχανική ή ηλεκτρική λειτουργία της οικείας μηχανής ή συσκευής εξαρτάται από το εν λόγω αντικείμενο (απόφαση της 8ης Δεκεμβρίου 2016, Lemnis Lighting, C-600/15, EU:C:2016:937, σκέψη 48 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 34 Το Δικαστήριο έχει επίσης κρίνει ότι, για τη συνεπή και ομοιόμορφη εφαρμογή του κοινού δασμολογίου, στην έννοια των «μερών», όπως αυτή χρησιμοποιείται σε ορισμένο κεφάλαιο της ΣΟ, πρέπει να δοθεί ο ίδιος ορισμός με εκείνον που απορρέει από τη νομολογία του Δικαστηρίου που αφορά άλλα κεφάλαια της ΣΟ (πρβλ. αποφάσεις της 12ης Δεκεμβρίου 2013, HARK, C-450/12, EU:C:2013:824, σκέψη 37, της 8ης Δεκεμβρίου 2016, Lemnis Lighting, C-600/15, EU:C:2016:937, σκέψη 52, και της 15ης Μαΐου 2019, Korado, C-306/18, EU:C:2019:414, σκέψη 44).

- 35 Επιπλέον, το Δικαστήριο έχει διευκρινίσει ότι ο ορισμός αυτός της έννοιας των «μερών» έχει επίσης εφαρμογή στο πλαίσιο του κεφαλαίου 94 της ΣΟ. Συνακόλουθα, το Δικαστήριο έχει αποφανθεί ότι η έννοια των «μερών» συσκευών φωτισμού, κατά την κλάση 9405 της ΣΟ, δεν καλύπτει εμπορεύματα που δεν είναι απαραίτητα για τη λειτουργία των συγκεκριμένων συσκευών (πρβλ. απόφαση της 8ης Δεκεμβρίου 2016, Lemnis Lighting, C-600/15, EU:C:2016:937, σκέψεις 51 έως 53).
- 36 Το ίδιο ισχύει και όσον αφορά τα «μέρη» καθισμάτων, κατά την κλάση 9401 της ΣΟ.
- 37 Επομένως, εμπορεύματα μπορούν να θεωρηθούν ως «μέρη» καθισμάτων, κατά τη συγκεκριμένη κλάση, μόνον υπό την προϋπόθεση ότι είναι απαραίτητα προκειμένου να επιτελέσουν τη λειτουργία τους τα εν λόγω καθίσματα.
- 38 Η περίπτωση την οποία αναφέρει το αιτούν δικαστήριο, ότι δηλαδή από τις επεξηγηματικές σημειώσεις του ΕΣ σχετικά με την κλάση 9401 αυτού προκύπτει ότι η συγκεκριμένη κλάση καλύπτει επίσης τους βραχίονες, δεν αναιρεί το συμπέρασμα που εκτίθεται στην προηγούμενη σκέψη. Ειδικότερα, όπως υπογραμμίζει η Επιτροπή με τις γραπτές παρατηρήσεις της, ένα κάθισμα μπορεί να σχεδιαστεί με διάφορους τρόπους και περιλαμβάνει, κατ' αρχήν, όχι μόνον το μέρος επί του οποίου κάθεται πράγματι το πρόσωπο, αλλά και την πλάτη ή τους βραχίονες που στηρίζουν την πλάτη ή τα χέρια του καθήμενου. Τέτοια στοιχεία αποτελούν, επομένως, αναπόσπαστα μέρη ενός καθίσματος που έχει σχεδιαστεί ειδικώς κατά τον τρόπο αυτόν και συνιστούν, ως εκ τούτου, ουσιώδες στοιχείο της δομής του. Συνεπώς, τα στοιχεία αυτά καθίστανται απαραίτητα προκειμένου να επιτελέσει τη λειτουργία του ένα τέτοιο κάθισμα. Το ίδιο ισχύει και όσον αφορά τα καλύμματα τα οποία προορίζονται να στερεωθούν κατά μόνιμο τρόπο σε καθίσματα ή στις πλάτες καθισμάτων και τα οποία μνημονεύονται ρητώς στις επεξηγηματικές σημειώσεις του ΕΣ, όπως ίσχυαν το 2017, ως «μέρη» καθισμάτων, κατά τη συγκεκριμένη κλάση.
- 39 Εν προκειμένω, από τις διαπιστώσεις του αιτούντος δικαστηρίου που αφορούν τα πραγματικά περιστατικά δεν προκύπτει ότι τα επίμαχα στην κύρια δίκη εμπορεύματα είναι απαραίτητα προκειμένου να επιτελέσει τη λειτουργία του ένα κάθισμα αυτοκίνητου οχήματος, όπερ εναπόκειται ωστόσο στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει. Κατόπιν της εξακριβώσεως αυτής και λαμβανομένων υπόψη των αντικειμενικών χαρακτηριστικών των εν λόγω εμπορευμάτων, εναπόκειται στο εν λόγω δικαστήριο να προβεί στη δασμολογική τους κατάταξη.
- 40 Υπό τις συνθήκες αυτές, στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι η κλάση 9401 της ΣΟ έχει την έννοια ότι ο όρος «μέρη» καθίσματος για αυτοκίνητο όχημα δεν καλύπτει εμπορεύματα που δεν είναι απαραίτητα προκειμένου να επιτελέσει τη λειτουργία του ένα τέτοιο κάθισμα.

Επί του δεύτερου προδικαστικού ερωτήματος

- 41 Λαμβανομένης υπόψη της απάντησης που δόθηκε στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα, παρέλκει η απάντηση στο δεύτερο ερώτημα.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 42 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπύπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δέκατο τμήμα) αποφαινεται:

Η κλάση 9401 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας που περιλαμβάνεται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΟΚ) 2658/87 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1987, για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το κοινό δασμολόγιο, όπως ίσχυε μετά την έκδοση του κανονισμού (ΕΕ) 1101/2014 της Επιτροπής, της 16ης Οκτωβρίου 2014, του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/1754 της Επιτροπής, της 6ης Οκτωβρίου 2015, και του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2016/1821 της Επιτροπής, της 6ης Οκτωβρίου 2016,

έχει την έννοια ότι:

ο όρος «μέρη» καθίσματος για αυτοκίνητο όχημα δεν καλύπτει εμπορεύματα που δεν είναι απαραίτητα προκειμένου να επιτελέσει τη λειτουργία του ένα τέτοιο κάθισμα.

(υπογραφές)